

EIROPAS SOCIĀLAIS FONDS & JAUNIEŠU NODARBINĀTĪBAS INICIATĪVA

Atbalsts jauniešu nodarbinātībai 2014-2018

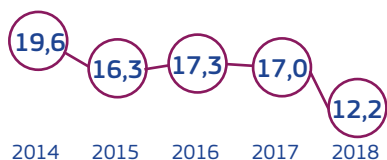
LATVIJA

KOPSAVILKUMS

Jauniešu nodarbinātības iniciatīvas (JNI) un ESF finansēto jauniešu nodarbinātības pasākumu mērķis ir atvieglot nodarbinātības pieejamību jauniešiem. Lai sasniegtu šo mērķi, laika posmā no 2014. līdz 2018. gadam, ES un Latvija ESF/JNI pasākumos ir investējusi 66,3 miljonus eiro. Šo ieguldījumu rezultātā dažādos jauniešu nodarbinātības pasākumos ir veiktas 29 498 dalības (viens dalībnieks var piedalīties vairākās dalībās). Šajā informatīvajā materiālā ir apkopoti svarīgākie ES finansētie pasākumi jaunatnes nodarbinātības jomā, to sasniegtie rezultāti un līdz šim gūtā pieredze.

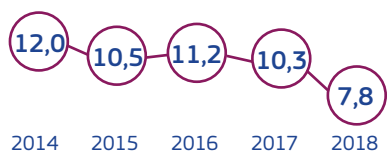
SOCIĀLEKONOMISKAIS KONTEKSTS UN IZAICINĀJUMI

JAUNIEŠU BEZDARBA LĪMENIS ▶ 2014. gadā bezdarba līmenis, kā arī to jauniešu īpatsvars, kuri nemācās, nestrādā vai neapgūst arodu (NEET), bija augsts un tuvojās ES vidējiem rādītājiem. NEET rādītājs bija īpaši augsts gados jaunām sievietēm vecumā no 25 līdz 29 gadiem (25,6%) un bija par aptuveni desmit procentpunktiem augstāks nekā vīriešiem.

▶ 2018. gadā NEET rādītājs nokritās zem vidējā ES rādītāja, tomēr tas neskāra jauniešus vecumā no 25 līdz 29 gadiem, šajā kategorijā saglabājoties tādām pat līmenim kā ES vidējais rādītājs (17,1%).

NEET LĪMENIS (15-24 GADI)

▶ Jauniešu bezdarba līmenis 2018. gadā bija zemāks par ES vidējo (15,2%), tādējādi uzrādot ievērojamu samazinājumu laika posmā no 2017. līdz 2018. gadam.

▶ Darba tirgū jaunu sieviešu situācija ir nedaudz labāka nekā vīriešu (zemāks NEET un bezdarba līmenis), tomēr tas neattiecas uz jaunām sievietēm un vīriešiem vecumā no 25 līdz 29 gadiem. Šīs vecuma grupas sievietēm bija augstāks NEET rādītājs, bet šīs vecuma grupas vīriešiem ir nedaudz augstāks bezdarba līmenis.

PASKAIDROJOŠAS PIEZĪMES

ESF Eiropas Sociālais fonds

JNI Jauniešu nodarbinātības iniciatīva

DP Darbības programma

NEET Jaunieši, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu

• Šī fakta lapa tika sagatavota pirms COVID-19 pandēmijas uzliesmojuma.

• Dati atspoguļo situāciju Investīciju prioritātē 8.ii. iekļautajiem jauniešu nodarbinātības pasākumiem 2014. –2020. gada plānošanas periodā, kuri ir tikuši īstenoti līdz 2018. gadam, saskaņā ar 2019. gada 6. septembra ziņojumu. Daudzos gadījumos uz pašreizējo brīdi pasākumi vēl nav pabeigti. Tie kalpo progresu indikācijai.

• Mērķu sasniegšanas rādītāji tiek aprēķināti, dalot sasniegumus un rezultātus atbilstoši darbības programmās noteiktajiem mērķiem. Mērķi ir jāsasniedz līdz 2023. gadam.

• Dati par dalībniekiem tiek vākti no darbību uzsākšanas brīža. Dati par rezultātiem tiek apkopoti darbības beigās vai pat vēl vēlāk. Šīs laika nobīdes dēļ abi datu kopumi (līdzdalība un rezultāti) nedrīkst tikt salīdzināti tiešā veidā.

ESF PRIORITĀTES UN RĪCĪBAS

JNI 63

Miljoni eiro, ieskaitot
nacionālo finansējumu, tiek
paredzēti jauniešu atbalstam

JNI 58

Miljoni eiro
ES piešķir lielāko daļu šī finansējuma

Latvijā ir viena Darbības programma (DP), kas tiek finansēta no vairākiem ES fondiem un ar kuras palīdzību tiek īstenoti pasākumi jauniešu integrācijas darba tirgū atbalstam, izmantojot JNI un ESF finansējumu.*

- **Investīcijas DP ir vērstas uz** nodarbinātību, tālākizglītību un apmācību, kā arī individuālu palīdzību jauniešiem, lai viņi varētu uzsākt darba gaitas.

PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS

- Jauniešu līdzdalības rādītājs pasākumos, kuru mērķis ir veicināt jauniešu ilgtspējīgu integrāciju darba tirgū līdz 2018. gada beigām.**

JNI 29 498

- Līdzdalības rādītājs turpina pieaugt un uzstādītos mērķus ir plānots sasniegt.

Līdzdalības mērķu sasniegšana

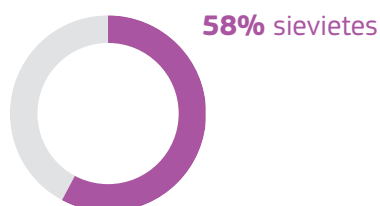
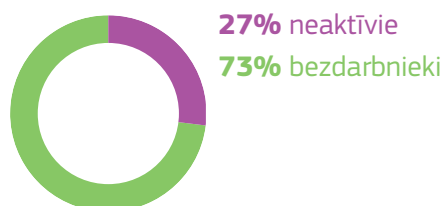
80%

* Pēdējā Darbības programmas versijā Jauniešu nodarbinātības iniciatīvas finansējums ir piešķirts tikai Investīciju prioritātē 8.ii. Vienlaikus informējam, ka saskaņā ar 2018. gada leviešanas ziņojumā norādīto, IP 8.ii ir saņēmusi papildus ESF finansējumu, neskatoties uz to, ka Darbības programma šāda veida atbalstu neparedzēja.

** Ņemot vērā to, ka ilgākā laika posmā viena persona varētu piedalīties vairāk kā vienā ESF aktivitātē, tiek uzrādīts līdzdalību skaits, nevis dalībnieku skaits. Šie dati neiekļauj tehnisko palīdzību.

DALĪBNIEKU PROFILI, SAŅEMOT ATBALSTU

67% <25 gadi
33% ≥25 gadi

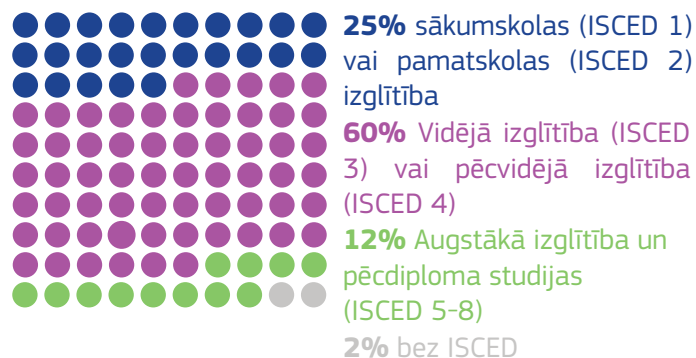

Migranti, ārvalstnieki, minoritātes | 5 772

Citi nelabvēlīgākā situācijā esošie | 1 904*

Dalībnieki ar invaliditāti | 4 445

Bezpajumtnieki | 102

- Paplašināta atbilstīgo personu vecuma grupa līdz 29 gadiem DP: dalībnieku vecumā virs 25 gadiem īpatsvars: ⇨ 33%.
- Salīdzinot ar DP pārējās ES dalībvalstīs (ES 28), sieviešu īpatsvars ir augsts. Viens no iemesliem ir tas, ka NEET vīrieši reti reģistrējas kā bezdarbnieki un tāpēc statistikā netiek atspoguļoti.

Kopumā 13 683 jaunieši pēc dalības JNI ir sasnieguši pozitīvus rezultātus.

Nodarbinātie dalībnieki **5 521 JNI**

Dalībnieki, kuri iegūst kvalifikāciju **7 712**

Apmācības procesā esošie dalībnieki **378**

Neaktīvie dalībnieki, kuri ir darba meklētāji **72**

- Vairākās apakšgrupās plānotais rezultāts jau ir sasniegts.

- Plānotais to dalībnieku skaits, kuriem pēc dalības JNI beigām tiek piedāvāts darbs vai tie saņem tālākizglītības, mācekļa vai stažēšanās piedāvājumus, bezdarbnieku un ilgtermiņa bezdarbnieku grupās ir pārsniegts.

Noteikto rezultativitātes rādītāju sasniegšanas līmenis

107% JNI

* Dalībniekiem bija tiesības šādu informāciju nesniegt, līdz ar to dati par nelabvēlīgajiem faktoriem var nebūt atspoguļoti pilnībā.

LĪDZ ŠIM GŪTĀS ATZIŅAS

JNI

Pozitīvas atsauksmes

Dalībnieku atsauksmes par atbalstītajiem pasākumiem bija pozitīvas: tie palīdzēja uzlabot dalībnieku tehniskās iemaņas, motivācijas līmeni, kā arī sociālās prasmes. Dalībnieku vidū ar pamata vai vidējo izglītību šādu atsauksmju bija mazāk.

Ilgtspēja

Lielākajai daļai JNI atbalstīto pasākumu pēc sešiem, 12 vai 18 mēnešiem dalībnieku nodarbinātības rādītāji ir labāki nekā tiem, kuri līdzīgās iniciatīvās nepiedalījās.

Veicināt līdzdalību

Ir jāturpina veicināt jauniešu ar invaliditāti līdzdalību sākotnējās profesionālās izglītības un nodarbinātības subsīdiu programmās. Tāpat arī būtu jāpalielina centieni identificēt un sasniegt NEET vīriešus, jo viņi reti reģistrējas kā bezdarbnieki.

Veiksmes faktors

Tiek uzskatīts, ka individuāls darbs ar jauniešiem, kuriem ir augsts bezdarba risks, ir veiksmīga iznākuma priekšnosacījums.

Ietekme

Pēc dalības JNI pasākumos beigām nodarbināto dalībnieku īpatsvars "Darbam nevalstiskajā sektorā nepieciešamo prasmju pilnveidei" bija 25%, "Profesionālajai tālākizglītībai" — 13%, "Neformālajai izglītībai" un "Autovadītāju apmācībai" — 10%. Dalībnieku īpatsvars, kuri pēc pasākuma "Atbalsts pašnodarbinātībai" uzreiz uzsāka darbu, bija tikai 13%.

PAPILDUS INFORMĀCIJA

ESF Latvijā <https://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=389&langId=lv>

ESF mājas lapa <https://www.esfondi.lv/home>

- Eiropas Komisija, Study for the Evaluation of ESF support to Youth Employment
- ESF un JNI atbalsta (tajā skaitā "Eiropas jauniešu nodarbinātības garantijas") īstenošanas, efektivitātes, lietderības un ietekmes galīgais novērtējums

